

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Internationella Engelska Skolan i
Jönköping med huvudman Internationella Engelska
Skolan i Sverige AB**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Kvaliteten i engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk vid Internationella Engelska Skolan i Jönköping. Granskningen genomfördes under höstterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 13 januari 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Internationella Engelska Skolan i Jönköping senast den 20 augusti 2025 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har inkommit med en sådan redovisning den 20 augusti 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk-och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

I vilken utsträckning arbetar rektorn för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk-och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk-och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att samtliga ämnen innehåller aktiviteter som ger eleverna möjligheter att själva aktivt få diskutera och problematisera i ett språk- och ämnesintegrerat perspektiv.
- Lärarna behöver utveckla sitt arbete med att synliggöra och problematisera det ämnesspecifika språket i samtliga ämnen som undervisas på engelska i andra ämnen än språk.

Av huvudmannens redovisning framgår att lärarna har genomfört flera insatser för att utveckla undervisningen. Dels för att eleverna ska få möjlighet att aktivt använda språket och att lärarna synliggör och problematiserar det ämnesspecifika språket. Lärarna har genomfört delar av en fortbildningsinsats inom Content och Language Integrated Learning (CLIL) och en skolövergripande policy för flerspråkighet har tagits fram för att säkerställa att eleverna får möjlighet att diskutera och problematisera både språk och ämne. En mall för lektionsplanering har tagits fram som är kopplad till policyn. En annan kompetensutvecklingsinsats har genomförts av lärarna för att stärka deras förmåga att planera för språklig stöttning och förmåga att synliggöra och problematisera det ämnesspecifika språket. Workshops har genomförts om hur man strukturerar muntliga aktiviteter och kollegialt lärande har skett kring utformning av lektionsplaneringar.

Av redovisningen framkommer att verksamheten följt upp insatta åtgärder och konstaterat att de gett goda resultat. Det finns nu en större språklig medvetenhet hos lärarna och lektionsplaneringarna innehåller en ökad andel språkutvecklande inslag. Lektionerna innehåller fler aktiviteter där eleverna aktivt använder språket. Flera lärare planerar för mer muntliga interaktioner för eleverna där de får de större möjlighet att uttrycka sina tankar och resonemang. Uppföljningen har skett på flera sätt, bland annat genom att skolledning genomfört klassrumsobservationer och genom enkäter till elever. Ämnesansvariga har i uppgift att löpande gå igenom lektionsplaneringar för att analysera hur de språkliga målen integreras i undervisningen.

Den fortbildning som påbörjats inom CLIL kommer att fortsätta och rektorn kommer att inrätta regelbundna ämnesövergripande personalmöten kring CLIL och samplanering. En bank med beprövade språk- och ämnesintegrerade aktiviteter kommer att utvecklas.

Huvudmannen uppger även att de kommer att uppdatera IES Bilingual Handbook med tillägg av SKUA. Därutöver kommer huvudmannen att informera alla skolor om denna för att säkerställa att alla använder sig av den på ett systematiskt sätt i den tvåspråkiga undervisningen. Workshops kommer att genomföras om tvåspråkig undervisning och några ämnesspecialister kommer att genomgå fortbildning inom tvåspråkig undervisning

I vilken utsträckning arbetar rektorn för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk-och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

- Rektorn behöver följa upp och säkerställa att de insatser som initierats för att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen aktivt genomförs av samtliga lärare.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har följt upp och säkerställt att insatserna som initierats också genomförs av lärarna. Detta genom regelbundna lektionsbesök av ledningen och av ämnesansvariga och kollegor med fokus på CLIL och metoder kopplade till språkinläring. Varje lärare får under läsåret tre besök inriktade på språk- och ämnesintegrering med efterföljande samtal där planering och genomförd lektion diskuteras efter en utvärderingsmall. Av redovisningen framkommer att ledningen på detta sätt snabbare kan identifiera och stödja de lärare som behöver extra stöd och insatserna blir mer relevanta och specifika för de olika lärarna. Observationsprotokoll dokumenteras och gruppdiskussioner genomförs med ämnesansvariga där mönster och utvecklingsområden identifieras. På så sätt kan ansvariga för arbetet utses och följas av rektorn som därutöver kan säkerställa att de insatser som initieras också genomförs av samtliga lärare.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Knutsson

Föredragande
Signerat av: Lena Knutsson

I ärendet har enhetschef Fredrik Nellemo varit beslutsfattare.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt skolförordningen (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I skollagen anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen).

Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I förarbeten anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40).

I förarbeten anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s.

267). Enligt språklagen [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I läroplanen anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av skollagen följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt skollagen ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).